

Watertoren na honderd jaar nog functioneel

De watertoren op Hoog en Droog in de wijk Bothoven, een van de driehonderd watertorens, die sinds 1856 in Nederland zijn gebouwd, functioneert nog uitstekend. Op 1 maart 1891 is het veertig meter hoge bouwwerk voltooid en een jaar later, bij het gereed komen van het Enschedese waterleidingnet, in gebruik genomen.

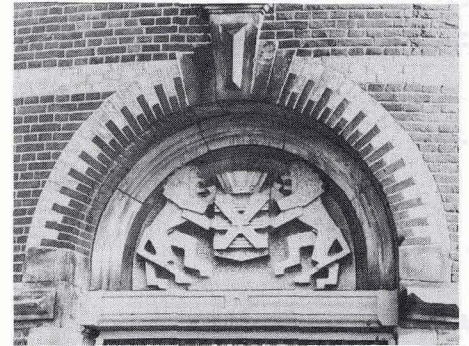
In de grote betonnen kop bevindt zich een metalen reservoir gevuld met 600 kubieke meter water. Deze massa houdt de druk in de leidingen van de stadswijken op peil. Alleen op het Stokhorst is voor een gelijkmatige waterstroom uit de kranen een pompinstallatie nodig. Als buffervoorraad heeft het water in de toren nauwelijks betekenis. De grote waterreserves bevinden zich in de enorme kelder, ingegraven tussen de watertoren en de Hoge Bothof. Op

deze plaats was voor de oorlog in een oude school de r.k. jongensulo gevestigd. Aan de andere kant van de toren lag aan de voet hiervan een complex afdakswoningen.

Stadswapen

Aanvankelijk bevond zich boven de ingang van de toren het stadswapen van het bij de stadsbrand van 1862 afgebrande gemeentehuis. Bij de vernieuwing van de bovenbouw in 1957 kreeg de toren een nieuw stadswapen, ontworpen en uitgevoerd door de uit Glanerbrug afkomstige beeldhouwer Martin Stolk.

Karel Brouwer (†), die in dit stadsdeel bekend was, heeft voor de Historische Sociëteit Enschede-Lonneker gegevens verzameld. Uit zijn notities blijkt dat in de jaren 1914-1918 de benedenruimte van de toren in gebruik is geweest als koelruimte voor vlees. Bij de toren

Het stadswapen van Enschede boven de ingang van de toren van de oorspronkelijk uit Glanerbrug komende beeldhouwer M. Stolk.

bevonden zich veestallen en een ruimte waarin slagers en particulieren slachtingen konden laten verrichten. Een keer in de week vond er een afslag van vlees en vis plaats voor ingezetenen met een smalle beurs.

Paardestal

In de jaren van de grote textielstakingen hebben in de toren de paarden gestaan van de marechausees, die tijdelijk in het schoolgebouw aan de overkant waren ondergebracht om bij ongeregelde rust te herstellen. In dit gebouw was in de eerste wereldoorlog de militaire grenswacht gehuisvest. Het heeft ook gediend als opslagplaats en is in gebruik geweest bij de Arbeidersjeugdcentrale. Na 1945 was het ingericht als woonruimte voor daklozen. Nu is het een cultureel centrum voor uit het buitenland gekomen arbeidskrachten.

Wat de afdakswoningen betreft, die al in de dertiger jaren werden afgebroken is aantekening gemaakt van de bewoners. Gezien vanaf de Wilhelminastraat waren dat de drie families Jansen, het gezin Weering, Antje Kiek (bijnaam) en de families Van de Mey, Trachker, Albers, Kamphuis, Bekker, Weering en De Bruin, de weduwe Mina Jansen en Zoon en ten slotte de familie Pool.

Bewerkt naar gegevens van Karel Brouwer (†).

De watertoren op Hoog en Droog met een glazen koepeltje erop dat naar alle kanten een prachtig uitzicht biedt op de stad. De toren is echter niet voor het publiek toegankelijk.